

Plan mot diskriminering och kränkande behandling
Ljungbyhedsskolan – Ljungbyhedsskolans
fritidshem
2018/2019

GRUNDUPPGIFTER

Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
Ansvariga för planen	3
Planens giltighet	3
Ansvariga för att årets plan utvärderas	3
Planens syfte	3
Definition av diskriminering och kränkande behandling	3
Klippans kommuns värdegrund	4
Barn- och utbildningsförvaltningens vision	4
Ljungbyhedsskolans och Ljungbyhedsskolans fritids policy	4

DELAKTIGHET

Elevernas delaktighet	4
Vårdnadshavares delaktighet	4
Personalens delaktighet	5
Förankring av planen	5

UTVÄRDERING

Utvärdering av fjolårets plan	5
Utvärdering av årets plan	6

VÄRDEGRUNDSARBETE LÄSÅRET 2018/2019

Förskoleklass till årskurs 6	7
Årskurs 7-9	7

FRÄMJANDE

Områden som berörs av insatsen	8
--------------------------------	---

KARTLÄGGNING

Områden som berörs i kartläggningen	10
Kartläggningsmetoder	10
Fysiska områden som berörs i kartläggning	10
Hur eleverna involveras	10

FÖREBYGGANDE

Områden som berörs av åtgärderna	10
Förebyggande arbete	11
Ledningsnivå	11
Arbetslagsnivå	11
Gruppenivå	11
Individnivå	12
Ordningsregler	13

RUTINER VID AKUTA SITUATIONER

Policy	14
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	14
Arbetsgång vid fysiskt våld, diskriminering och kränkningar	14
Rapportering av tillbud, arbetsskada och hot, våld och kränkningar för elever	15
Rutin vid diskriminering och kränkning	15
Om personal kränker/diskriminerar elev	16
Rutiner för uppföljning	16
Rutiner för dokumentation	16

ÅTGÄRDSTRAPPA ENLIGT SKOLLAGEN

17

DEFINITION AV CENTRALA BEGREPP

18

GRUNDUPPGIFTER

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Planen mot diskriminering och kränkande behandling omfattar Ljungbyhedsskolans förskoleklass, årskurs 1-9 samt Ljungbyhedsskolans fritidshem.

Ansvariga för planen

Rektor Marie Gärdby, biträdande rektor Kenneth Dådring, biträdande rektor Chanette Bellander samt skolkurator Sofia Djerv är ansvariga för upprättandet av planen.

Planens giltighet

Planen gäller under läsåret 2018/2019 och ska utvärderas senast den 30 juni 2019. Ny plan mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas årligen i augusti.

Ansvariga för att årets plan utvärderas

Rektor är ansvarig för att planen utvärderas.

Planens syfte

Planen beskriver hur Ljungbyhedsskolan och Ljungbyhedsskolans fritidshem arbetar för att motverka diskriminering och kränkande behandling. För att eleverna ska få så bra kunskapsutveckling som möjligt behöver de känna sig trygga och ha en tillitsfull skolmiljö. Detta försöker vi skapa genom att ha ett brett värdegrundsarbete, systematiskt kvalitetsarbete och kollegialt lärande på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Definition av diskriminering och kränkande behandling

Ingen elev eller vuxen ska utsättas för kränkande behandling eller diskriminering. Vi utgår från de sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Kränkande behandling är när en eller flera personer har ett uppträdande som kränker en eller flera personers värdighet. Kränkningar kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (även lappar, fotografier, sms, mms, meddelanden i sociala medier och text- eller bildtryck på kläder)
- av sexuell karaktär (exempelvis beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar, bilder som är sexuellt anspelade och sexuell jargong)

Begreppet mobbning förekommer inte i diskrimineringslagarna. Mobbning förutsätter att kränkningarna upprepas vid flera tillfällen och har ett ont uppsåt. Genom att fokusera på trakasserier och kränkningar inskräper lagen att även enstaka kränkningar är oacceptabla. Huvudmannens ansvar (genom anmälan från skolan) är att utreda så fort någon elev upplever sig ha blivit kränkt. Trakasserier och kränkande behandling ska överhuvudtaget inte förekomma.

Klippans kommuns värdegrund

Vi som är anställda i Klippans kommun arbetar alla i medborgarens tjänst. Vårt arbete ska bygga på och understödja demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet samtidigt som vi ska erbjuda en

effektiv och serviceinriktad verksamhet med ett tydligt brukarperspektiv. Det är viktigt att vi agerar professionellt, att vi är engagerade och att vi har ett öppet klimat.

Detta ställer höga krav på oss och på vår kompetens. Vår gemensamma värdegrund är en viktig ledstjärna i det dagliga arbetet. Syftet med den är att tydliggöra vilka värden Klippans kommun står för – värden som ska genomsyra hela vår verksamhet.

Barn- och utbildningsförvaltningens vision

En förskola och skola att längta till...

Personlig utveckling: Alla i organisationen skall ges möjlighet att växa till en nivå där vi upplever att vi kan skapa det som vi verkligen vill.

Grupplärande: Varje grupp i organisationen är lärande och stödjande så att alla når sina mål. Gruppens problemlösningsförmåga utvecklas gemensamt genom förutsättningslöst tankeutbyte.

Stimulerande lärmiljö: Klimatet är tillåtande, bemötandet är gott och miljön är inkluderande. Vi utvecklas genom att pröva, få feedback och pröva igen.

Helhetssyn: I en förskola och skola alla längtar till ser vi mönster och sammanhang för allas lärande och utveckling.

Ljungbyhedsskolans och Ljungbyhedsskolans fritidshems policy

Skolledningen med personal på Ljungbyhedsskolan och Ljungbyhedsskolans fritidshem tar helt och hållet avstånd från handlingar som kränker principen om alla människors lika värde i överensstämmelse med Diskrimineringslagen och Skollagen. På Ljungbyhedsskolan och Ljungbyhedsskolans fritidshem råder nolltolerans mot diskriminering, kränkningar och trakasserier. Alla barn och elever på vår skola och vårt fritidshem har rätt att vistas i miljöer som är fria från kränkningar av alla slag.

DELAKTIGHET

Elevernas delaktighet

- Mentorerna för förskoleklassen och för årskurserna 1 till och med 9 genomför tillsammans med sina elever en trygghetsvandring under början av höst- och vårterminen. Trygghetsvandringen genomförs både på skolans område samt på vägen till och från gymnastiksalen, vilken ligger utanför skolans område.
- Huvudmannen genomför årligen en enkät där samtliga elever i Klippans kommun deltar.
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas och ses över under medverkan av eleverna. Detta sker bland annat vid klassråd och vid elevråd. Delaktigheten anpassas efter elevernas ålder och mognad.

Diskrimineringsombudsmannens (DO) ”Lika rättigheter i skolan” betonar elevernas rättighet att delta i likabehandlingsarbetet. Även i Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling slås detta fast.

Vårdnadshavares delaktighet

Personal vid Ljungbyhedsskolan och vid Ljungbyhedsskolans fritidshem aktualiserar Planen mot diskriminering och kränkande behandling samt de årliga målen vid olika föräldraträffar, till exempel vid föräldramöten, föräldraråd och fritidsträffar, under vilka föräldrar/vårdnadshavare uppmuntras att ge synpunkter och förslag. På så vis får vårdnadshavarna möjlighet att vara med att kartlägga risker, utvärdera och främja det förebyggande arbetet.

Delaktighet sker också vid utvecklingssamtal samt genom skolans och fritidshemmets gemensamma plattform för lärande, Skolportalen, där vårdnadshavarna får kontinuerlig information om likabehandlingsarbetet.

Vidare deltar vårdnadshavarna genom den föräldraenkät som huvudmannen genomför varje år. Enkäten sammanställs centralt, varefter Ljungbyhedsskolan får ta del av resultatet.

Vårdnadshavarna får också ett informationsbrev hemskickat vid höstterminens början varje år.

Personalens delaktighet

Personalen har sammanställt utvärderingar och reflekterat kring arbetet med Planen mot diskriminering och kränkande behandling som gjorts läsåret 2017/2018. Ljungbyhedsskolans och Ljungbyhedsskolans fritidshems personal har också deltagit i framtagandet av aktuell plan genom att de läst utkastet till planen och kommit med synpunkter, förslag på förbättringsåtgärder och kompletteringar.

Elevhälsopersonalen har utvärderat sitt arbete kring diskriminering och kränkande behandling som gjorts läsåret 2017/2018. Elevhälsopersonalen har deltagit i utformningen av aktuell plan. Personalen har i sitt dagliga arbete ett medvetet förhållningssätt där man är uppmärksam på kränkningar och diskriminering.

Förankring av planen

Planen kommer att delges elever och vårdnadshavare genom respektive mentor och genom personalen på fritidshemmet. Planen förankras hos eleverna i det dagliga arbetet, både främjande, förebyggande och reaktivt samt genom de kartläggningar som sker. Förankring hos vårdnadshavare sker vid föräldraråd och föräldramöten samt genom brev hem om planen. Information finns även på Skolportalen samt på skolans hemsida.

UTVÄRDERING

Utvärdering av fjolårets plan

Ljungbyhedsskolan har under läsåret 2017/2018 påbörjat ett arbete för att skapa en tryggare och trivsammare skola med mer arbetsro och mindre kränkningar samt mindre hot och våld. Värdegrundsarbetet har strukturerats och utvärderats av en Värdegrundsgrupp bestående av skolkurator, socialpedagog och lärarassistenter. Hela värdegrundsarbetet ska kopplas till läroplanen utifrån den årskurs respektive elev går i.

Detta är ett kontinuerligt värdegrundsarbete, som mentorerna genomför i klassrummet tillsammans med eleverna. Förskoleklassen samt årskurs 1-5 har även arbetat med det socioemotionella programmet StegVis. Mentorerna för årskurserna 6, 7 och 9 har planerat sina klassers värdegrundslektioner med stöd av material som har samlats in av Värdegrundsgruppen. Årskurs 8 har haft värdegrundslektioner tillsammans med personal från UngFritid. Värdegrundsarbetet har utvärderats genom att både pedagoger och elever har svarat på en enkät.

Utvärderingen av StegVis visar att fler av de yngre än av de äldre eleverna uppgav att det har blivit lättare att se sina egna och sina klasskamraters känslor och handlingar efter att de har börjat arbetat med StegVis. Eleverna i förskoleklassen samt årskurs 2 och 3 upplevde större förändring med hjälp av StegVis-materialet än vad eleverna i årskurs 4 och 5 gjorde. Elever som har svårt för att i relation till andra använda färdigheter i empati, självkontroll, impulskontroll och problemlösning upplevde det svårt att delta i lektionerna i StegVis. Pedagogerna kan se en effekt i elevernas socioemotionella utveckling efter arbetet med StegVis. De flesta pedagoger upplever att de har haft goda möjligheter att arbeta med StegVis med eleverna samtidigt som några anser att gruppen har varit för stor.

Merparten av eleverna i årskurs 7, 8 och 9 vet inte om eller hur värdegrundsarbetet har påverkat klimatet i klassen. UngFritid kommer att ha en kort uppföljning av eleverna i nuvarande årskurs 9 under höstterminen 2018. Vidare kommer UngFritid att arbeta med nuvarande årskurs 8 under läsåret 2018/2019.

Elevhälsoteamet och Proaktiva teamet har genomfört en insats för att uppmärksamma och motverka maktlek i alla klasser på Ljungbyhedsskolan under höstterminen 2017. Arbetet mot maktlek bidrog till att eleverna i de olika årskurserna förstod vad maktlek är och därmed själva kunde uppmärksamma fenomenet. Insatsen visade att maktlek mestadels pågick i de högre årskurserna (årskurs 6-9). Insatsen fick effekt under en period i årskurserna 6-9, det vill säga flertalet elever ansåg att maktlekarna minskade, men återkom efter en tid igen. I årskurs 1, 4 och 5 angav eleverna att maktlekarna inte har minskat alternativt att de inte vet om maktlekarna har minskat. I dessa årskurser beskrev dock eleverna medan insatsen pågick att de inte upplevde att det fanns så mycket maktlek i respektive grupp. Eleverna i årskurs 2 och 3 upplevde att maktlekarna minskade efter insatsen.

Mentorerna har genomfört en trygghetsvandring med samtliga klasser under oktober 2017. Generellt går det att utläsa av resultaten att de yngre barnen känner sig mer otrygga än de äldre. För barnen gemensamt finns det vissa platser/områden som mer frekvent kommer upp som otrygga platser. Sammanfattningsvis kan dessa platser beskrivas som:

- Mörka utomhusmiljöer, ibland lite avsides (till exempel cykelskjul och soptunnor)
- Trånga inomhusmiljöer där många vistas samtidigt (exempelvis matkö, utanför klassrum strax före lektion)
- Transportsträckor där man kan stöta på äldre elever och det inte alltid finns vuxna i den direkta närheten (såsom till och från idrottshallen)

Direkta åtgärder som vidtagits och genomförts med anledning av detta är:

- Cykelskjul har tagits bort
- Rabatt med mycket ris och träd i anslutning till cykelskjul har tagits bort
- Områden med mycket buskar och snår har röjts
- Fler vuxna är ute på raster samt vid skoldagens början och slut
- Den nedbrunna skolan har ersatts av paviljonger
- Upphållsrummet Bunkern är öppet för högstadieläverna och en vuxen är alltid närvarande

Vidare har eleverna svarat på en kvalitetsenkät under vårterminen 2018. Enkäten visar att en hög andel av eleverna, över 90%, känner sig trygga på Ljungbyhedsskolan. En något mindre andel, 67-79%, upplever att de trivs mycket bra i skolan.

Personalen vid Ljungbyhedsskolans fritidshem har under läsåret 2017/2018 anordnat organiserade rastaktiviteter, vilket har fungerat mycket väl. Såväl rastaktiviteterna som lekmaterialen har varit populära och uppskattade av eleverna. Fritidspersonalen är också en trygghet för eleverna såväl under lektionstid som under rast.

Utvärdering av årets plan

Elever, vårdnadshavare och personal kommer att vara delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårsplan. Med utgångspunkt ur resultaten görs en ny plan för 2019/2020. Planen utvärderas genom att:

- Trygghetsvandringar genomförs i början av varje höst- och vårtermin. Trygghetsvandringarna utvärderas och följs upp.
- En enkät lämnas ut till samtliga elever på Ljungbyhedsskolan och Ljungbyhedsskolans fritidshem under läsåret 2018/2019.
- Rektor träffar alla elever i mindre grupper för samtal om trygghet och studiero. Samtalen återkopplas till respektive mentor för vidare arbete.

- Arbetslagen utvärderar löpande värdegrundsarbetet och andra planerade insatser i samband med arbetslagsmöte.
- Elevhälsoteamet följer regelbundet upp Ljungbyhedsskolans värdegrundsarbete samband med elevhälsomöte.
- Elever och pedagogisk personal utvärderar värdegrundsarbetet vid slutet av varje termin med hjälp av den enkät som skolkurator tillhandahåller.

VÄRDEGRUNDSARBETE LÄSÅRET 2018/2019

Enligt styrdokumentet ska skolan genom sitt demokratiska uppdrag främja ett skolklimat där alla barn och elever känner sig trygga och respekterade. Detta ska uppnås genom ett aktivt och systematiskt värdegrundsarbete som ska genomsyra undervisningen.

Ljungbyhedsskolan har sedan läsåret 2017/2018 en ny struktur för värdegrundsarbetet. Tanken med den nya strukturen är att arbeta återkommande på lärsårsbasis med de olika fokusområdena. Hela värdegrundsarbetet kommer att kopplas till läroplanen utifrån den årskurs respektive elev går i.

- F-klass: Allas lika värde/demokrati/kamratskap
- Åk 1: Självkänsla/känslor/självförtroende
- Åk 2: Nätmobbing/Internet
- Åk 3: Allas lika värde/Demokrati/Kamratskap
- Åk 4: Självkänsla/känslor/självförtroende
- Åk 5: Nätmobbing/Internet
- Åk 6: Allas lika värde/Demokrati/Kamratskap
- Åk 7: Självkänsla/känslor/självförtroende
- Åk 8: Nätmobbing/Internet
- Åk 9: Allas lika värde/Demokrati/Kamratskap

Förskoleklass till årskurs 6

Förskoleklass till och med årskurs 6 kommer att fortsätta arbeta med det socioemotionella programmet StegVis. Därför kommer all skolpersonal som har kontakt med eleverna i dessa årskurser att gå en utbildning i StegVis i syfte att värdegrundsarbetet ska genomsyra hela skolan. Samtidigt kommer årskurserna att arbeta med Ljungbyhedsskolans struktur för värdegrundsarbete (se ovan), vilket integreras i undervisningen.

Årskurs 7-9

Årskurs 7-9 kommer att arbeta med värdegrundsarbetet aktivt och systematiskt som en del av elevens val tillsammans med respektive mentorer. Årskurserna kommer att arbeta med planerade värdegrundslektioner från Värdegrunden.se. Dessa lektioner är kopplade till läroplanen. Samtliga elever får samma bas att utgå ifrån. Vissa grupper kommer att röra sig snabbt framåt i materialet och andra mer stillsamt, gruppen bestämmer tempot. Samtidigt kommer årskurserna att arbeta med Ljungbyhedsskolans struktur för värdegrundsarbete (se ovan), vilket integreras i undervisningen.

Värdegrundsarbetet tillsammans med det dagliga arbetet bör skapa meningsfulla samtal om värdegrundens innebörd. Det är en processhantering som skapas ur elevens möte med de texter som ska internaliseras hos eleverna. Detta innebär att eleverna ska förstå vilka regler och värderingar som de ska göra till sina egna.

FRÄMJANDE

Skolan är tillgänglig för alla och alla elever ska känna sig medräknade oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder eller könsidentitet/könsöverskridande uttryck. Ingen elev ska känna sig utsatt av andra elever eller personal.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål

Målet är att skapa ett tillåtande klimat i elevgrupperna. Ingen elev ska uppleva sig kränkt eller utsatt för trakasserier. Alla elever ska känna sig trygga i skolan och på fritidshemmet.

Insats

Pedagoger på fritidshemmet hjälper eleverna vid lekindelning för att alla ska få vara med.

Personal styr gruppindelningar, placeringar och så vidare.

Samarbetsövningar.

Skapa en medvetenhet kring arbetsmiljöns betydelse.

Uppföljning och avstämning med vårdnadshavare av elevernas trivsel och behov vid utvecklingssamtalen.

Diskutera arbetsro den tid man är i skolan och/eller på fritidshemmet.

Trivselledare finns på raster i syfte att alla elever ska kunna vara delaktiga i aktiviteter.

Schemalagt värdegrundsarbete.

Specifika insatser i klasser eller i grupper som ett komplement till det schemalagda värdegrundsarbetet.

Ansvarig

Personal vid fritidshem och åk F-9. Följs upp vid arbetslagsmöten. Kurator ansvarar för vissa specifika insatser i samarbete med övrig personal.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Funktionsnedsättning

Mål

Målet är att skolans verksamhet ska vara tillgänglig och att alla elever ska känna sig medräknade.

Insats

Möte med förskolans personal tidigt på höstterminen för att planera för tillgängligheten för de elever som ska börja skolan.

Skolan och fritidshemmet anpassar lärmiljöerna efter gruppens och individernas behov genom den kunskap och erfarenhet som finns hos våra egna professioner samt vid behov hos externa aktörer.

Trivselledare finns på raster i syfte att alla elever ska kunna vara delaktiga i aktiviteter.

Schemalagt värdegrundsarbete.

Kompetenshöjande insatser till personal i form av exempelvis Specialpedagogik för lärande.

Annan kommunal personal som verkar på skolan erbjuder utbildning om barn i behov av särskilt stöd.

Ansvarig

All personal, arbetslagsledare och rektor.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Kön och könsidentitet eller könsuttryck

Mål

Målet är att skolan och fritidshemmet har en jämställd verksamhet. Alla kön ska ha lika stort inflytande att kunna utveckla sina intressen och förmågor.

Insats

Personal testar olika metoder för att säkerställa att utrymmet mellan könen fördelas lika. Trivselledare finns på raster i syfte att alla elever ska kunna vara delaktiga i aktiviteter. Schemalagt värdegrundsarbete. Kompetensutveckling till personal i form av Specialpedagogik för lärande.

Ansvarig

Personal i fritidshem och åk F-9. Rektor och arbetslagsledare

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Etnisk tillhörighet

Mål

Målet är att utarbeta ett förhållningssätt bland personalen, eleverna och vårdnadshavarna med en uttalad strategi och tydliga riktlinjer mot främlingsfientlighet och rasism.

Insats

Via det kollegiala lärandet främja tolerans och förbygga främlingsfientlighet och rasism. Schemalagt värdegrundsarbete.

Ansvarig

Pedagoger, arbetslagsledare och rektor.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Religion eller annan trosuppfattning

Mål

Målet är att utarbeta ett förhållningssätt bland personalen, eleverna och vårdnadshavarna som motverkar stereotypa föreställningar om olika religiösa grupper.

Insats

Att pedagoger och eleverna tillsammans analyserar, diskuterar och bemöter fördomar som kan förekomma i samtal, i hemmen, i media eller i läromedel.

Via undervisning öka kunskap om och förståelse för olika trosuppfattningar.

Bespisningens personal är medvetna om elevernas behov och tillgodoser dessa.

Schemalagt värdegrundsarbete.

Ansvarig

Samtliga pedagoger/personal.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Sexuell läggning

Mål

Målet är att skapa en god förståelse för att människor kan ha olika sexuell läggning.

Insats

Diskutera fördomar om människor baserat på sexuell läggning.

I bemötandet visa på ett öppet förhållningssätt kring sexuell läggning.

Schemalagt värdegrundsarbete.

Ansvarig

All personal och rektor.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Ålder

Mål

Målet är att ha åldersblandade aktiviteter.

Insats

Undervisande pedagoger i fritidshem och skola planerar och genomför aktiviteter där elever i olika åldrar och årskurser möts exempelvis vid friluftsdagar och hälsovecka.

Trivselledare finns på raster i syfte att alla elever ska kunna vara delaktiga i aktiviteter.

Schemalagt värdegrundsarbete.

Ansvarig

All personal och rektor.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Uppföljning

Uppföljning av målen och insatserna sker kontinuerligt vid elevråd, arbetsplatsträffar, föräldramöten samt vid utvecklingssamtal. I slutet av läsåret följs hela planen mot diskriminering och kränkande behandling upp.

KARTLÄGGNING

Områden som berörs i kartläggningen

Alla diskrimineringsgrunderna, det vill säga kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder berörs av kartläggningen.

Kartläggningsmetoder

- För fritidshemmet och årskurs F-9 används ett kommunövergripande enkätverktyg. Enkäterna besvaras enskilt, sammanställs och analyseras.
- Även kartläggningsmetoden Trygghetsvandring används för samtliga elever på fritidshemmet och på Ljungbyhedsskolan.
- Individuella hälsosamtal.
- Rektors samtal med klasser.

Fysiska områden som berörs i kartläggning

Ljungbyhedsskolans och Ljungbyheds fritidshems område samt vägen till idrottshallen, som ligger utanför skolans område, berörs av kartläggningen.

Hur eleverna involveras

De yngsta åldersgrupperna (klass F-6) går tillsammans med sina pedagoger medan de äldsta går uppdelade i mindre grupper eller enskilt. Alla har ett formulär som ska fyllas i där skolans totalt sett 13 olika områden belyses. Om ett område anses som otryggt, ska en förklaring ges till ”Varför”. Dessutom kan ett förslag på ”Åtgärd” ges.

FÖREBYGGANDE

Områden som berörs av åtgärderna

Alla diskrimineringsgrunderna, det vill säga kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder berörs av åtgärderna.

Förebyggande arbete

En viktig del av det övergripande förebyggande arbetet är att det alltid finns vuxna tillgängliga för eleverna. Därför finns det alltid personal på Ljungbyhedsskolan på morgonen när eleverna kommer och fram till dess att eleverna har gått hem från skola och fritidshem på eftermiddagen. På morgonen

och på eftermiddagen finns bussvärdar vid skolans busshållplats och på raster finns rastvärdar och fritidspersonal ute hos eleverna.

Hur arbetar vi förebyggande?

Ledningsnivå

Skola och fritidshem ska skapa förutsättningar för elever och personal att få syn på och reflektera över föreställningar och värderingar genom såväl planerade som spontana värdegrundssamtal. Rektor ansvarar.

Olika former av personalmöten ska ägnas åt kompetensutveckling kring arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Rektor ansvarar.

Elevhälsoteamet ska arbeta strategiskt mot diskriminering och kränkande behandling. Rektor ansvarar.

Arbetslagsnivå

Det finns schemalagda vuxna rastvärdar under varje rast. Ett schema över vem som är rastvärd finns uppsatt på varje enhet inom skolan. Rektor ansvarar.

Arbetslaget diskuterar och reflekterar om jämställdhet. Alla pedagoger ansvarar.

Skolans och fritidshemmets Plan mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras regelbundet vid APT, arbetslagsmöten och pedagogiska möten. Arbetslagsledare ansvarar.

Arbetslagen ska arbeta genusmedvetet och tillgodose att båda könen synliggörs i undervisningen/verksamheten. Genusperspektivet ska finnas med i olika sammanhang. Alla pedagoger ansvarar.

Fritidspersonalen planerar och leder organiserade aktiviteter på rasterna i syfte att alla elever ska ha möjlighet att vara med och leka och få positiv stimulans.

Gruppenivå

Det finns trivselledare på rasterna. Trivselledarna, vilka är elevrepresentanter från årskurs 3-6, planerar och leder rastlekar med stöd från fritidspersonal. Det finns scheman över rastaktiviteter och Trivselledare synligt uppsatta för eleverna på varje enhet.

Vid terminernas början gör varje arbetslag tillsammans med elever en riskanalys för att kartlägga fritidshemmets/skolans riskområden/utrymmen (Trygghetsvandring). Resultaten utgör en del av underlaget för upprättande av årliga mål i verksamheten. Rektor ansvarar.

Tid planeras eller avsätts vid behov under skoldagen och på fritidshemmet för värdegrundsarbete med övningar från ett urval av några socioemotionella program, till exempel StegVis, samt med hjälp av handdockor, ringsamtal, kompisamtal, forumspel eller värdegrundssamtal. Pedagog ansvarar.

Eleverna ges återkommande möjligheter att arbeta med social färdighetsträning, att stå emot grupppryck, konfliktlösning, självkontroll, problemlösning, emotionell träning, empati, moraliska resonemang/dilemman, kommunikation, jämställdhet, diskrimineringsgrunderna, kränkningar och kroppsspråk. Pedagog och skolkurator ansvarar.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling finns uppsatt i varje klassrum, på fritids och på andra lämpliga platser. Arbetslagsledare och pedagog ansvarar.

Alla elever ska arbeta med planen mot diskriminering och kränkande behandling så att de förstår innebörden. Fritidspersonal och skolpersonal ansvarar.

Varje årskurs har planerade lektioner för att arbeta med förhållningssätt och värdegrund.

Proaktiva teamet utför observationer kring de sociala färdigheterna i förskoleklassen och årskurs 1 i syfte att upptäcka vilka sociala färdigheter som behöver tränas mer. Därefter fortsätter pedagogerna att arbeta med de behov som kartlagts.

I årskurs 4 introducerar Proaktiva teamet SBK (Situation-Beteende-Konsekvens).

Ordningsregler diskuteras och revideras vid varje läsårsstart och följs upp kontinuerligt under läsåret. Rektor ansvarar.

Individnivå

Alla elever skall veta vem man kan vända sig till om man känner sig kränkt. Fritids- och skolpersonal ansvarar.

Vid var läsårsstart går Planen mot diskriminering och kränkande behandling igenom tillsammans med alla elever. Pedagog ansvarar.

Ordningsregler för Ljungbyhedsskolan läsåret 2018/2019

Rättigheter	Skyldigheter
Jag har rätt att bli respekterad av alla.	Jag ska respektera alla på skolan
Jag har rätt att känna trygghet och att inte utsättas för psykisk eller fysisk kränkning.	Jag har ett gott uppförande, ett vårdat språk, visar respekt och utsätter därmed ingen för psykisk eller fysisk kränkning.
Jag har rätt till garanterad undervisningstid.	Jag passar tider, har med mig rätt arbetsmaterial och använder tiden till lärande.
Jag har rätt till en bra och trivsamt arbetsmiljö, både inne och ute.	Jag ser till att hålla rent och snyggt efter mig och använder inte ytterkläder i undervisningslokaler eller i skolmatsalen.
Jag har rätt till en mobiltelefonfri lärmiljö.	Mobiltelefoner skall vara avstängda under lektionstid om inte annan överenskommelse finns mellan skolan och hemmet. Jag lämnar min mobiltelefon i mitt skåp eller i "lådan" i lektionssalen.
Jag har tillgång till studieplats	Jag ansvarar för min studieplats och mina värdesaker. Jag respekterar skolans och andras saker.

RUTINER FÖR AKUTA SITUATIONER

Policy

På Ljungbyhedsskolan och Ljungbyhedsskolans fritids gäller följande:

Inga former av våld, diskriminering, kränkningar eller repressalier accepteras. Allas lika värde ska alltid hävdas och främjas. Inga barn, elever, föräldrar eller personal får diskrimineras eller trakasseras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder samt sexuell läggning eller ålder.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

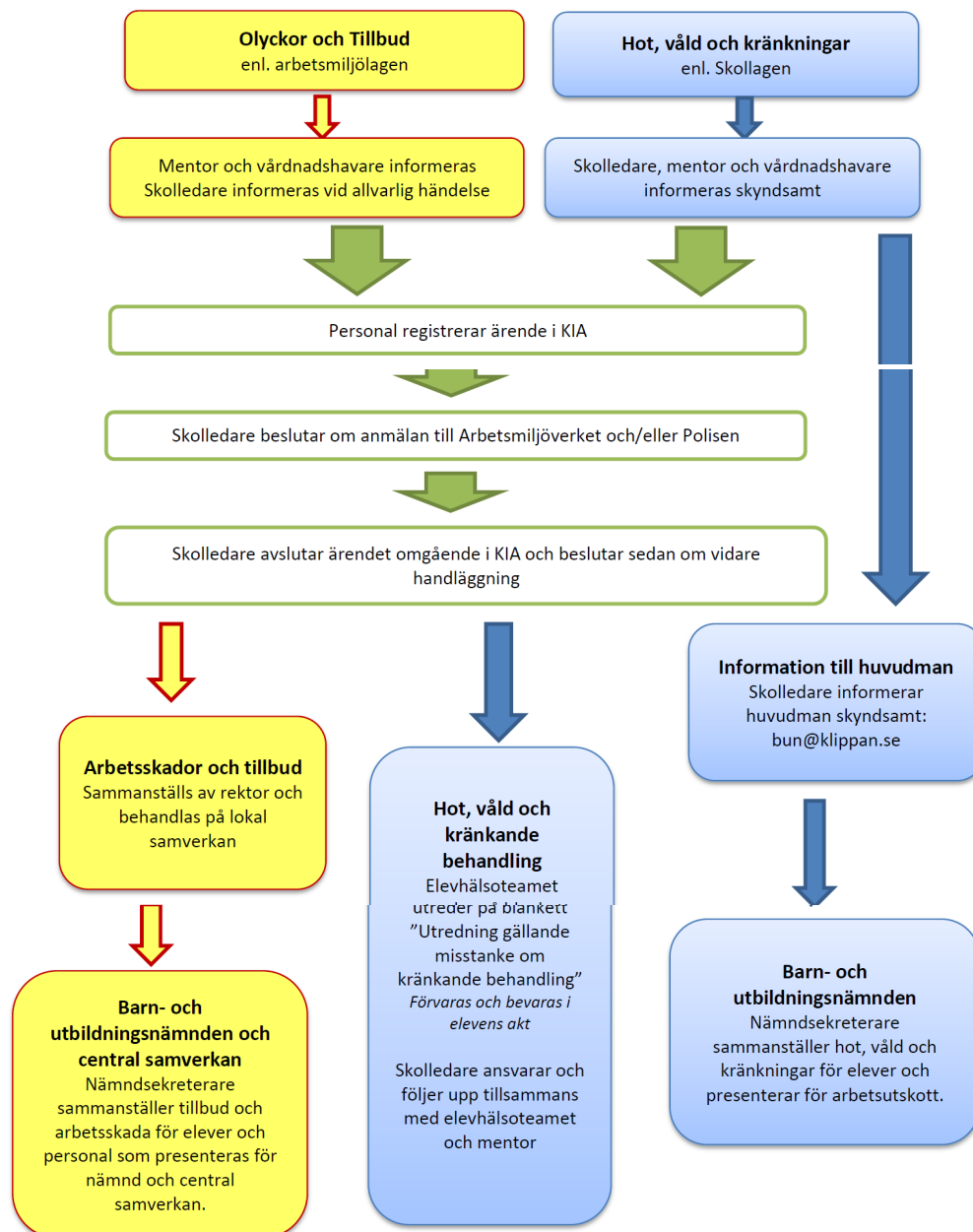
Om en elev och/eller förälder utsatts för våld, diskriminering eller kränkning på skolans eller fritidshemmets område kan den vända sig till skolpersonal, rektor eller huvudman.

Arbetsgång vid fysiskt våld, diskriminering och kränkningar

All skol- och fritidspersonal är lyhörd för och arbetar efter skolans policy om nolltolerans mot våld, diskriminering och kränkning. Om detta ändå inträffar följs följande övergripande arbetsgång som är gemensam för Klippans kommuns samtliga skolor och fritidshem.

2017-09-04

Rapportering av tillbud, arbetskada och hot, våld och kränkningar för elever

Utöver denna övergripande plan om hur rapporteringen ska ske kommer Ljungbyhedsskolans och Ljungbyheds fritidshems interna arbetsgång vid förekomst av diskriminering och/eller kränkning:

Rutin vid diskriminering och kränkning

- Om personal ser/hör/misstänker att en elev diskrimineras eller kränks ingriper/avbryter den. All personal ansvarar.
- Om en elev upplever att hen kränkts eller diskriminerats av annan elev informeras närvarande personal, mentor och rektor.
- Den personal som sett/hört informerar mentor och rektor samt registrerar ärendet i KIA, som är ett system för att rapportera arbetsmiljöincidenter, såsom olyckor och kränkningar.

- Mentor informerar vårdnadshavare.
- Rektor informerar huvudman.
- Rektor tar beslut om inledande av utredning.
- Elevhälsoteamet gör utredning avseende misstanke om diskriminering och kränkande behandling enligt mall för detta. ”Utredning gällande misstanke om kränkande behandling” i Skolportalen/Medarbetarpärmen/Arbetsmiljö/
- Rektor ansvarar och följer upp tillsammans med elevhälsoteamet och mentor.

Om personal kränker/diskriminerar elev

- Om elever känner sig kränkt/diskriminerad av personal ska de vända sig till någon vuxen.
- Om personal ser annan personal uppträda kränkande ska detta anmälas till rektor. All personal ansvarar.
- Vid allvarliga eller upprepade kränkningar mellan anställd och elev ska händelsen dokumenteras och rapporteras digitalt via KIA. Rektor ansvarar.
- Om kränkningarna fortsätter och om det bedöms vara lämpligt ska Barn- och Utbildningsförvaltningen, BUF, kontaktas. Även polismyndighet, fack, skyddsombud och arbetsmiljöverk ska kontaktas vid behov
- Rektor anmäler alla anmälningar om trakasserier och kränkningar till huvudman i enlighet med delegation.
- Rektor ansvarar för utredning, uppföljning och dokumentation om personal upplevs kränka elev.
- Vid rektors frånvaro finns en ställföreträdande rektor med rektors ansvar enligt planen.
- Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen, www.skolinspektionen.se/BEO eller Diskrimineringsombudsmannen, www.do.se .
- Om personal ser rektor uppträda kränkande ska detta anmälas till grundskolans verksamhetschef. All personal ansvarar.

Rutiner för uppföljning

- Åtgärderna följs upp och utvärderas av elevens mentor i täta möten (ca en gång/vecka) till dess att kränkningen upphört.

Rutiner för dokumentation

- Dokumentation av samtal och övriga insatser görs av mentor till dess att trakasserier eller den kränkande handlingen upphör. Särskild dokumentationsblankett används.
- Rektor dokumenterar när elev upplever trakasserier eller kränkande behandling av personal.
- Rektor anmäler till huvudmannen på särskild delegationsblankett

ÅTGÄRDSTRAPPA ENLIGT SKOLLAGEN

Beteende som stör trygghet och arbetsro.

I 5 kap, 6 § Skollagen framkommer det att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Enligt de förutsättningar som följer av 7-23 §§ Skollagen får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål. En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Åtgärdstrappan

Lärarna har alltid skyldighet att ingripa för att hindra att elever skadar andra personer, egendom eller själva blir utsatta för skada.

Disciplinära åtgärder ska inte användas för att straffa eleven, utan syftet är att förbättra elevens beteende. Om vidtagna åtgärder inte har önskad effekt tas nästa steg i åtgärdstrappa.

<p>UTVISNING A högst resten av arbetspasset och</p> <p>KVARSITTNING B högst en timme före eller efter skoldagen.</p> <p>Tillsynsansvar i båda fallen.</p> <p>Dokumenteras.</p>	<p>UTREDNING C, görs i samråd med vårdnadshavare</p> <p>D ÅTGÄRDER</p> <p>Dokumenteras</p>	<p>SKRIFTLIG VARNING E Rektorsbeslut, Information om vilka åtgärder som kan komma att vidtas.</p> <p>Vårdnadshavare informeras</p> <p>Dokumenteras</p>	<p>TILLFÄLLIG OMPLACERING F på den egna skolan Vid synnerliga skäl</p> <p>längre tid än två veckor, aldrig mer än fyra veckor.</p> <p>Vårdnadshavare informeras.</p> <p>Dokumenteras</p>	<p>TILLFÄLLIG PLACERING VID ANNAN ENHET G Beslut tillsammans med mottagande rektor.</p> <p>Vid synnerliga skäl längre tid än två veckor, aldrig mer än fyra veckor.</p> <p>Vårdnadshavare informeras</p> <p>Dokumenteras</p>	<p>AVSTÄNGNING H (ej möjligt att delegera) Elev och vårdnadshavare ska ges tillfälle att yttra sig innan beslut.</p> <p>Kan göras helt eller delvis, (efter ”utvisning, kvarsittning och skriftlig varning”)</p> <p>Max 1 vecka, högst 2 ggr/termin Förlorad tid ska kompenseras.</p> <p>Beslut får ej delegeras</p> <p>Rektor informerar huvudmannen samt socialtjänsten.</p> <p>Beslutet får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.</p> <p>Dokumenteras</p>
--	--	---	---	---	--

DEFINITION AV CENTRALA BEGREPP

Kränkande behandling

I Skollagen 6 kap. 3§ definieras kränkande behandling som ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt Diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

- Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande (mobbing).
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Kränkningarna kan vara:

- fysiska (till exempel att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (till exempel att bli hotad eller kallad hora, bög och så vidare)
- psykosociala (till exempel att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- text- och bildburna (till exempel klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms och sociala medier)

Mobbing

Är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Diskriminering

Diskriminering är när en elev behandlas sämre än andra elever och missgynnandet har samband med någon eller några av de sju diskrimineringsgrunderna (se nedan). Diskrimineringen förutsätter någon form av makt hos den som utför handlingen då diskrimineringen handlar om missgynnande av individen. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas av skolan och det har en direkt koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna, exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering är när skolan behandlar alla lika genom att tillämpa en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av någon eller några av de sju diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

De sju diskrimineringsgrunderna är

- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- sexuell läggning

- ålder

Etnisk tillhörighet- att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung eller sitt språk.

Religion eller annan trosuppfattning- att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin religion eller trosuppfattning.

Begreppet *annan trosuppfattning* innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel ateism och agnosticism. De anses allmänt ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning- att bli annorlunda eller orättvist behandlad för att man har varaktiga begränsningar i sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga förmåga. Som funktionshinder räknas både sådana som syns, som att man använder rullstol, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi.

Kön- att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck- att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av hur man uppfattar sitt kön eller hur man uttrycker eller uppfattas uttrycka sig i relation till kön, det vill säga hur man betar sig eller hur man ser ut kopplat till kön.

Diskrimineringsgrunden omfattar de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck, det vill säga hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter-och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna). För att omfattas av diskrimineringskyddet måste personens könsöverskridande identitet eller uttryck uppfattas av andra, men det krävs inte att den som diskriminerar känner till begreppen.

Personer med könsöverskridande identitet eller uttryck kan vara såväl homo-, bi-som heterosexuella. Denna diskrimineringsgrund har dock inte något samband med sexuell läggning.

Sexuell läggning- att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av att man är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.

Ålder - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin ålder.

Trakasserier

I diskrimineringslagens 4 § definieras också trakasserier (*jämför kränkande behandling*) som ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.